Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

4 октомври 2024 година*

„Преюдициално запитване — Вътрешен пазар — Конкуренция — Правила, установени от международна спортна асоциация и прилагани от нея със съгласието на нейните членове — Професионален футбол — Частноправни субекти, на които са предоставени регулаторни, контролни и санкционни правомощия — Правна уредба на статута и трансфера на играчи — Правна уредба на трудовите договори, сключвани между клубове и играчи — Предсрочно прекратяване на трудов договор от играча — Обезщетение, наложено на играча — Солидарна отговорност на новия клуб — Санкции — Забрана за издаване на сертификат за международен трансфер на играч и за картотекирането му, докато е налице спорът относно предсрочното прекратяване на трудовия договор — Забрана за картотекиране на други играчи — Член 45 ДФЕС — Пречка за свободното движение на работници — Обосновка — Член 101 ДФЕС — Решение на сдружение на предприятия, което има за цел да предотврати или ограничи конкуренцията — Пазар на труда — Наемане на играчи от клубовете — Пазар на футболни състезания между клубове — Участие на клубове и играчи в спортни състезания — Ограничаване на конкуренцията с оглед на целта — Освобождаване“

По дело C-650/22

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Cour d’appel de Mons (Апелативен съд Монс, Белгия) с акт от 19 септември 2022 г., постъпил в Съда на 17 октомври 2022 г., в рамките на производство по дело

Fédération internationale de football association (ФИФА)

срещу

BZ,

при участието на:

Union royale belge des sociétés de football association ASBL (URBSFA),

Sporting du Pays de Charleroi SA,

Fédération internationale des footballeurs professionnels,

Fédération internationale des footballeurs professionnels — Division Europe,

* Език на производството: френски.

Union nationale des footballeurs professionnels (UNFP),

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: A. Prechal, председател на състава, F. Biltgen, N. Wahl, J. Passer (докладчик) и M. L. Arastey Sahún, съдии,

генерален адвокат: M. Szpunar,

секретар: C. Di Bella, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 18 януари 2024 г.,

като има предвид становищата, представени:

– за Fédération internationale de football association (ФИФА), от A. Laes, avocat, и D. Van Liedekerke, advocaat,

– за BZ, от J-E. Barthélemy, J.-L. Dupont, P. Henry, M. Hissel и F. Stockart, avocats,

– за Union royale belge des sociétés de football association ASBL (URBSFA), от N. Cariat, E. Matthys и A. Stévenart, avocats,

– за Fédération internationale des footballeurs professionnels,. от C. De Preter и P. Paepe, avocats,

– за Fédération Internationale des Footballeurs Professionnels, Division Europe, от J-E. Barthélemy, C. De Preter и P. Paepe, avocats,

– за l'Union nationale des footballeurs professionnels (UNFP), от C. De Preter, P. Paepe и R. Palao, avocats,

– за гръцкото правителство, от K. Boskovits и C. Kokkosi, в качеството на представители,

– за френското правителство, от R. Bénard и V. Depenne, в качеството на представители,

– за италианското правителство, от G. Palmieri, качеството на представител, подпомагана от D. Del Gaizo и S. L. Vitale, avvocati dello Stato,

– за унгарското правителство, от M. Z. Fehér, E. Gyarmati и K. Szíjjártó, в качеството на представители,

– за Европейската комисия, от S. Baches Opi, T. Baumé, B.-R. Killmann и G. Meessen, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 30 април 2024 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на членове 45 и 101 ДФЕС.

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Fédération internationale de football association (Международна федерация на футболните сдружения, наричана по-нататък „ФИФА“) и BZ по повод на искане на последния за обезщетение за вредите, които счита, че е претърпял поради неправомерното поведение на ФИФА и на Union royale belge des sociétés de football association ASBL (Белгийски кралски футболен съюз, наричан по-нататък „URBSFA“).

I. Правна уредба

А. Устав на ФИФА

3 ФИФА е частноправно сдружение със седалище в Швейцария. Съгласно член 2 от устава му, в редакцията му от септември 2020 г., то има за цел по-специално „да изготвя правилници и разпоредби, уреждащи футболната игра и свързаните с нея въпроси, и да осигурява тяхното прилагане“, както и „да осъществява контрол върху футбола като цяло, предприемайки всички необходими и препоръчителни мерки с цел да не се допускат нарушения на устава, правилниците и решенията на ФИФА, както и на правилата на играта“.

4 Съгласно членове 11 и 14 от устава на ФИФА всяко „сдружение, което отговаря за организацията и контрола на футбола“ в дадена страна, може да стане член на ФИФА, при условие, по-специално, че вече е член на една от шестте признати от ФИФА континентални конфедерации, посочени в член 22 от този устав, сред които е Съюзът на европейските футболни асоциации (УЕФА), както и че предварително се ангажира да спазва устава, правилниците, указанията и решенията на ФИФА, както и тези на континенталната конфедерация, на която сдружението вече е член. На практика над 200 национални футболни сдружения понастоящем са членове на ФИФА. В това си качество съгласно членове 14 и 15 от устава на ФИФА те са длъжни, по-специално, да задължат своите пълноправни или асоциирани членове да спазват устава, правилниците, указанията и решенията на ФИФА, както и да следят за спазването им от всички участници във футбола, по-специално професионалните лиги, клубовете и играчите.

5 Сред членовете на ФИФА и УЕФА е URBSFA със седалище в Белгия, чиято цел е по-специално да организира и популяризира футбола в тази държава членка. По силата на собствения си устав това сдружение се задължава да съблюдава уставите, правилниците и решенията на ФИФА и на УЕФА, както и да следи за спазването им от неговите членове „при спазване на общите принципи на правото, на императивните разпоредби и на националното, регионалното и общностното законодателство в тази област“.

Б. Правилник на ФИФА за статута и трансферите на футболистите

6 На 22 март 2014 г. ФИФА приема „Правилник за статута и трансферите на футболистите“ (наричан по-нататък „ПСТФ“), който влиза в сила на 1 август същата година, като заменя предходен правилник със същия предмет.

7 Уводната част на ПСТФ, озаглавена „Определения“, съдържа следния пасаж:

„При тълкуването на настоящия правилник посочените по-долу термини имат следното значение:

1. Предишно сдружение: сдружението, в което членува предишния клуб.

2. Предишен клуб: клубът, който играчът напуска.

3. Ново сдружение: сдружението, в което членува новият клуб.

4. Нов клуб: клубът, към който се присъединява играчът.

[…]

6. Организиран футбол: футболът, организиран под егидата на ФИФА, конфедерациите и сдруженията, или одобрен от тях.

7. Защитен период: период от три пълни сезона или три години — което от двете настъпи първо — след влизането в сила на договора, ако въпросният договор е сключен, преди професионалният играч да е навършил 28 години, или период от два пълни сезона или две години — което от двете настъпи първо — след влизането в сила на договора, ако въпросният договор е сключен, след като професионалният играч е навършил 28 години.

[…]

9. Сезон: период, започващ с първия официален мач от националния шампионат и завършващ с последния официален мач от националния шампионат.

[…]“.

8 Член 1 от ПСТФ, озаглавен „Приложно поле“, предвижда в параграф 1:

„Настоящият правилник установява общоприложими и обвързващи правила относно статута на играчите и правата им да участват в организирания футбол, както и относно трансфера им между клубове, принадлежащи към различни сдружения“.

9 Член 2 от ПСТФ, озаглавен „Статут на играча: аматьори и професионални играчи“, гласи следното:

„1. Играчите, участващи в организирания футбол, са аматьори или професионалисти.

2. Професионален играч е всеки играч, който има писмен договор с клуб и получава за футболната си дейност възнаграждение над размера на действително направените от него разходи. Всички останали играчи се считат за аматьори“.

10 Член 5 от ПСТФ, озаглавен „Картотекиране“, предвижда в параграф 1:

„Играчът трябва да бъде картотекиран в сдружение, за да може да играе за даден клуб било като професионалист, било като аматьор, в съответствие с разпоредбите на член 2. Само картотекираните играчи имат право да участват в организирания футбол. Картотекирането на

даден играч предполага, че той е приел да спазва уставите и правилниците на ФИФА, на конфедерациите и на сдруженията“.

11 Член 6 от ПСТФ, озаглавен „Трансферни периоди“, предвижда в параграф 1, първо изречение, че „[и]грачът може да бъде картотекиран само през един от двата годишни трансферни периода, определени за тази цел от съответното сдружение“.

12 Освен това ПСТФ включва по-специално правила относно трудовите договори между играчи и клубове, както и правила относно трансферите на играчи.

1. Правилата относно трудовите договори

13 Съгласно член 13 от ПСТФ, озаглавен „Спазване на договорите“:

„Договорът между професионален играч и клуб може да бъде прекратен само с изтичане на срока му или по взаимно съгласие“.

14 Съгласно член 14 от ПСТФ, озаглавен „Прекратяване на договор поради основателна причина“:

„При наличието на основателна причина договорът може да бъде прекратен от която и да е от страните, без това да води до неблагоприятни последици (плащане на обезщетение или спортна санкция)“.

15 Съгласно член 16 от ПСТФ, озаглавен „Забрана за прекратяване на договора по време на сезона“:

„Договорът не може да бъде прекратен едностранно по време на сезон“.

16 Член 17 от ПСТФ, озаглавен „Последици от прекратяване на договора без основателна причина“, предвижда:

„При прекратяване на договор без основателна причина се прилагат следните разпоредби:

1. Във всички случаи прекратилата договора страна е длъжна да плати обезщетение. Без да се засягат разпоредбите на член 20 и на приложение 4 относно обезщетенията за обучение и ако в договора не е предвидено друго, обезщетението за прекратяване на договора се изчислява с оглед на действащото в съответната страна право, особеностите на спорта и всеки друг обективен критерий. Тези критерии включват по-специално възнаграждението и други обезщетения, дължими на играча по текущия и/или новия договор, оставащата продължителност на текущия договор до максимум пет години, разходите и разноските, направени или платени от предишния клуб (за периода на договора), както и дали прекратяването е станало по време на защитен период.

2. Правото на такова обезщетение не може да се прехвърля на трето лице. Ако професионален играч трябва да заплати обезщетение, той и новият му клуб са солидарно отговорни за заплащането му. Размерът на обезщетението може да е посочен в договора или да е договорен между страните.

[…]

4. Освен задължението за заплащане на обезщетение, на всеки клуб, който през защитения период се е споразумял или е подтикнал играч да прекрати своя договор, се налагат спортни санкции. За клуб, който подпише договор с професионален играч, прекратил предишния си договор без основателна причина, се счита, до доказване на противното, че е подтикнал професионалния играч да прекрати договора. Санкцията се състои в забрана за клуба да картотекира нови играчи на национално или международно равнище за два цели и последователни трансферни периода. Клубът ще може да картотекира нови играчи на национално или международно равнище едва от трансферния период, настъпил след окончателното изтърпяване на съответната спортна санкция. Той няма да може по-специално да се ползва от изключението и временните мерки, предвидени в член 6, параграф 1 от настоящия правилник, за да картотекира играчи преди този период“.

17 Член 22 от ПСТФ, озаглавен „Компетентност на ФИФА“, гласи:

„Без да се засяга правото на всеки играч или клуб да иска обезщетение за вреди пред граждански съд по трудови спорове, компетентността на ФИФА обхваща:

а) споровете между клубове и играчи във връзка със запазването на стабилността на договора (членове 13—18), ако е било подадено искане за [сертификат за международен трансфер (СМТ)] и ако страна е подала жалба по административен ред във връзка с това искане за СМТ, по-специално относно неговото издаване, спортни санкции или обезщетения при прекратяване на договора;

[…]“.

18 Член 24 от ПСТФ, озаглавен „Камара за разрешаване на споровете“, предвижда в параграф 1:

„Камарата за разрешаване на споровете (КРС) има право да решава всеки спор по [член 22, букви а), б) и д)] с изключение на споровете относно издаването на СМТ“.

2. Трансферните правила

19 Член 9 от ПСТФ, озаглавен „Сертификат за международен трансфер“, предвижда в параграф 1:

„Играч, картотекиран в дадено сдружение, може да бъде картотекиран в ново сдружение само ако последното е получило сертификат за международен трансфер (СМТ), издаден от предишното сдружение. СМТ се издава безусловно, безплатно и без ограничение във времето. Всяка разпоредба в обратен смисъл е нищожна. Сдружението, което издава СМТ, е длъжно да предостави копие на ФИФА Административната процедура по издаване на СМТ е описана в член 8 от приложение 3 […] към настоящия правилник“.

20 Приложение 3 към ПСТФ, озаглавено „Система за регулиране на трансферите“, съдържа по-специално член 8, посветен на „Административна[та] процедура за трансфер на професионални играчи между сдружения“, който гласи:

„8.1 Принципи

1. Всеки професионален играч, картотекиран в клуб, членуващ в сдружение, може да бъде картотекиран в клуб, членуващ в друго сдружение, само след като предишното сдружение е издало CMT и новото сдружение е потвърдило получаването на посочения CMT. […]

[…]

8.2 Издаване на CMT за професионален играч

[…]

3. При получаване на молбата за издаване на CMT предишното сдружение трябва да поиска от предишния клуб и от професионалния играч да уточнят дали срокът на договора е изтекъл, дали договорът е прекратен преждевременно по взаимно съгласие, или дали между двете страни съществува договорен спор.

4. В седемдневен срок от датата на молбата за издаване на CMT предишното сдружение трябва […]:

а) да издаде CMT в полза на новото сдружение и да впише датата на отписване на играча; или

б) да отхвърли молбата за издаване на CMT и да посочи […] причината за отказа, която може да бъде или обстоятелството, че договорът между предишния клуб и професионалния играч не е изтекъл, или че не е постигнато взаимно съгласие относно предсрочното прекратяване на договора.

[…]

7. Предишното сдружение не издава CMT при наличие на договорен спор между предишния клуб и професионалния играч във връзка с обстоятелствата, предвидени в [член] 8.2, [алинея] 4, буква б) от настоящото приложение. […]. В този случай, по искане на новото сдружение, ФИФА може да вземе временни мерки в случай на извънредни обстоятелства. […] Освен това професионалният играч, предишният клуб и/или новият клуб могат да започнат процедура пред ФИФА в съответствие с [член] 22. В този случай ФИФА се произнася по издаването на MCT и по евентуалните спортни санкции в срок от 60 дни. Във всички случаи решението относно спортните санкции трябва да бъде взето преди издаването на MCT. Издаването на MCT не засяга правото на обезщетение за прекратяване на договора“.

II. Спорът в главното производство и преюдициалният въпрос

21 BZ е бивш професионален футболист, който живее в Париж (Франция).

22 На 20 август 2013 г. той сключва четиригодишен трудов договор с Futbolny Klub Lokomotiv, известен също като „Локомотив Москва“ — професионален футболен клуб, установен в Русия.

23 На 22 август 2014 г. Локомотив Москва прекратява този договор поради причини, които според него са свързани с поведението на BZ. На 15 септември 2014 г. този клуб подава до КРС на основание член 22, буква а) и член 24 от ПСТФ иск BZ да бъде осъден да заплати обезщетение в размер на 20 милиона евро, като се позовава на „прекратяване на договора без основателна причина“ по смисъла на член 17 от ПСТФ. Впоследствие BZ предявява

пред КРС насрещен иск за осъждането на Локомотив Москва да му изплати неизплатени възнаграждения, както и обезщетение в размер на възнаграждението, което би му било дължимо съгласно посочения договор за целия му срок на действие.

24 BZ посочва, че впоследствие е започнал да търси нов професионален футболен клуб, който да го наеме. Той уточнява, че в хода на търсенето се е сблъскал с трудности, породени от опасността за всеки клуб, който би го ангажирал, да бъде солидарно отговорен за плащането на обезщетението, което BZ може да се окаже длъжен да плати на Локомотив Москва по силата на член 17 от ПСТФ.

25 С писмо от 19 февруари 2015 г. Sporting du Pays de Charleroi SA —професионален футболен клуб, установен в Белгия, предлага на BZ да го наеме, като същевременно офертата съдържа две кумулативни отлагателни условия, първото от които е BZ да бъде редовно картотекиран в първия отбор на този клуб, за да може да участва във всяко състезание, организирано от ФИФА, УЕФА и URBSFA, за което ще бъде избран, и второто — посоченият клуб да получи писмено и безусловно потвърждение, че няма да отговаря солидарно за каквото и да било обезщетение, което BZ евентуално би дължал на Локомотив Москва.

26 С писмо от 20 февруари 2015 г. BZ се обръща към ФИФА и URBSFA, за да получи потвърждение, от една страна, че ще може да бъде редовно картотекиран и ще има право да играе в първия отбор на Sporting du Pays de Charleroi, и от друга страна, че член 17 от ПСТФ няма да се прилага по отношение на този клуб. ФИФА му отговаря, че единствено нейният компетентен орган за вземане на решения има правомощието да прилага ПСТФ. От своя страна URBSFA му отговаря, че съгласно правилата на ФИФА картотекирането му не може да бъде извършено, докато Локомотив Москва не издаде СМТ.

27 С решение от 18 май 2015 г. КРС, първо, уважава частично искането на Локомотив Москва, като осъжда BZ да му заплати обезщетение в размер на 10,5 милиона евро. Второ, КРС отхвърля насрещното искане на BZ. Трето, КРС приема, че член 17, точка 2 от ПСТФ няма да се прилага спрямо BZ в бъдеще.

28 Сезиран с жалба от BZ, на 27 май 2016 г. Tribunal arbitral du sport (Спортен арбитражен съд, наричан по-нататък „CAC“), орган със седалище в Лозана (Швейцария), потвърждава това решение.

29 На 24 юли 2015 г. BZ е нает от друг професионален футболен клуб, установен във Франция.

30 На 9 декември 2015 г. BZ сезира Tribunal de commerce du Hainaut (Търговски съд Ено, подразделение Шарльороа, Белгия) с искане ФИФА и URBSFA да бъдат осъдени да му заплатят обезщетение в размер на 6 милиона евро за вредите, които смята, че е претърпял поради неправомерното поведение на тези две сдружения.

31 С решение от 19 януари 2017 г. този съд приема, че е компетентен да разгледа иска на BZ, и го обявява за основателен по принцип. Той осъжда ФИФА и URBSFA да заплатят солидарно на BZ предварително определена първоначална сума и спира производството, за да могат страните да обсъдят въпроса за определяне на размера на претърпяната от BZ в Белгия вреда, поради неправомерното поведение на тези две сдружения.

32 ФИФА обжалва това решение пред запитващата юрисдикция, Cour d'appel de Mons (Апелативен съд Монс, Белгия). По същество тя иска от тази юрисдикция главно да приеме, че не е компетентна да разгледа иска на BZ, тъй като той е от изключителната компетентност на CAC, или поне че този иск не попада в обхвата на международната компетентност на белгийските съдилища. При условията на евентуалност ФИФА иска от запитващата юрисдикция да обяви иска за недопустим или, ако го допусне — за неоснователен.

33 Привлечена като подпомагаща страна, URBSFA прави аналогични искания.

34 Sporting du Pays de Charleroi, който подава молба за встъпване в производството пред запитващата юрисдикция, поддържа исканията на ФИФА и URBSFA.

35 От своя страна BZ, който подава насрещна въззивна жалба, иска по същество запитващата юрисдикция, от една страна, да постанови, че член 17 от ПСТФ, член 9, параграф 1 от този правилник и член 8.2.7 от приложение 3 към посочения правилник нарушават членове 45 и 101 ДФЕС, и от друга страна, да осъди солидарно ФИФА и URBSFA да поправят претърпените от него вреди поради наличието и прилагането на тези правила.

36 В акта за преюдициално запитване Cour d'appel de Mons (Апелативен съд Монс), след като приема за допустими както въззивната жалба на ФИФА, така и молбата за встъпване на Sporting du Pays de Charleroi, приема, на първо място, че Tribunal de commerce du Hainaut (Търговски съд Ено, подразделение на Шарльороа) правилно е приел, че е компетентен да се произнесе по иска на BZ за обезщетение за вредите, претърпени от него в Белгия.

37 В това отношение запитващата юрисдикция счита, най-напред, че този иск не може да се разглежда като попадащ в изключителната компетентност на CAC по силата на арбитражно споразумение, отговарящо на изискванията за валидност по белгийското право, като се има предвид общият, недиференциран и неточен характер на разпоредбите от устава на ФИФА, на които това сдружение се позовава, за да установи наличието на такова споразумение в случая.

38 По-нататък, запитващата юрисдикция счита, че посоченият иск действително попада в обхвата на международната компетентност на първоинстанционния съд, доколкото се отнася както до URBSFA, така и до ФИФА. Всъщност според нея, що се отнася до URBSFA, тази компетентност е установена, тъй като седалището на това сдружение се намира в Белгия и BZ се позовава на наличието на вреда, настъпила в Шарльороа — място, където той не е могъл да извършва дейност като професионален футболист въпреки отправената му от Sporting du Pays de Charleroi оферта. Освен това, що се отнася до ФИФА, такава компетентност е налице, въпреки че седалището на това сдружение се намира в Швейцария, тъй като BZ се позовава на деликтната или квазиделиктната му отговорност, соченото от него вредоносно събитие е настъпило в Шарльороа (Белгия) и съществува особено тясна връзка между спора между страните по този въпрос и посочения съд. При това положение изборът на BZ да сезира Tribunal de commerce du Hainaut (Търговски съд Ено, подразделение на Шарльороа) води до това компетентността на този съд да се ограничи до вредите, които заинтересованото лице е могло да претърпи в Белгия.

39 Накрая, запитващата юрисдикция приема, че ФИФА и URBSFA нямат основание да твърдят, че е налице „измама с компетентността", дължаща се на обстоятелството, че BZ изкуствено е създал спор в Белгия, като посредством измамни действия е получил

фиктивна оферта от страна на Sporting du Pays de Charleroi. В това отношение тя счита за доказано, първо, че BZ е предприел действия с цел да бъде нает от няколко клуба, които са установени в различни държави — членки на Съюза, и които според пресата са проявили интерес към него, второ, че Sporting du Pays de Charleroi по собствена инициатива му е предложил да го наеме, трето, че BZ е положил дължимата грижа, за да се увери в спазването на предвидените в това предложение отлагателни условия, и четвърто, че не е било необосновано желанието му да приеме такова предложение, което е било и единственото, с което той е разполагал към онзи момент, за да може да продължи професионалната си кариера въпреки спора си с Локомотив Москва, както и да ограничи вредата, произтичаща от прекъсването на икономическата му дейност за няколко месеца.

40 На второ място, Cour d'appel de Mons (Апелативен съд Монс) счита, че искът на BZ е допустим, тъй като той надлежно е обосновал наличието на правен интерес в качеството си на носител на субективно право, който счита, че е претърпял вреди поради неправомерните действия на ФИФА и URBSFA.

41 На трето и последно място, запитващата юрисдикция посочва, че спорът в главното производство изисква да се отговори на въпроса дали вредата, която BZ счита, че е претърпял поради възпрепятстването му да извършва дейност като професионален футболист през сезон 2014/2015 г., се дължи на неправомерното поведение на ФИФА и URBSFA, изразяващо се в това, че спрямо него са приложени правила, нарушаващи членове 45 ДФЕС и 101 ДФЕС, а именно член 17 от ПСТФ, член 9, параграф 1 от този правилник и член 8.2.7 от приложение 3 към посочения правилник.

42 В това отношение запитващата юрисдикция отбелязва, от една страна, че според BZ посочените правила трябва да се считат, с оглед на решение от 15 декември 1995 г., Bosman (C-415/93, EU:C:1995:463), за препятстващи едновременно свободата на движение на работниците и конкуренцията. Всъщност правилото, съдържащо се в член 17, точка 2 от ПСТФ, съгласно което всеки нов професионален футболен клуб, който наема играч след прекратяване на трудов договор без основателна причина, е солидарно отговорен за заплащането на обезщетението, което играчът може да бъде задължен да плати на предишния си клуб, възпрепятства наемането на играчи в ущърб както на тях, така и на клубовете, които възнамеряват да ги наемат, още повече че размерът на това обезщетение, който впоследствие трябва да се определи в зависимост от изброените в член 17, точка 1 от ПСТФ критерии, по принцип не е известен към момента, в който заинтересованите лица могат да сключат трудов договор. Освен това тази пречка се подсилва от правилата, съдържащи се съответно в член 17, точка 4 от този правилник, който предвижда, че се презумира, че новият клуб е подтикнал играча да прекрати трудовия си договор с предишния си клуб, и в някои случаи излага този нов клуб на риск от спортна санкция. Правилата, съдържащи се в член 9, параграф 1 от ПСТФ и в член 8.2.7 от приложение 3 към този правилник, също подсилват посочената пречка, като забраняват на националното футболно сдружение, към което принадлежи предишният клуб, да издаде СМТ на играча, ако между този предишен клуб и този играч съществува спор, произтичащ от преждевременно прекратяване на трудов договор без взаимно съгласие.

43 От друга страна, запитващата юрисдикция отбелязва, че според ФИФА и URBSFA различните правила, разглеждани в главното производство, по принцип би трябвало да се разглеждат, като се вземат предвид особеностите на спорта, признати от Договора за функционирането на ЕС. По-конкретно, според тези сдружения, дори да се предположи, че тези правила възпрепятстват свободата на движение на работниците или конкуренцията, те

са обосновани с оглед на легитимните цели, каквито са на първо място поддържането на стабилността на договора, както и стабилността на футболните отбори, и в по-широк план запазването на целостта, редовността и нормалното протичане на спортните състезания.

44 От своя страна запитващата юрисдикция по същество счита, че не може да се изключи възможността различните разпоредби в главното производство, особено разгледани съвкупно, да възпрепятстват свободното движение на работници и конкуренцията. Тя посочва също, че според нея в случая съществуват сериозни, точни и непротиворечиви предположения, че наличието и прилагането на тези правила е могло да възпрепятства наемането на BZ от друг професионален футболен клуб след прекратяването на трудовия му договор с Локомотив Москва. Всъщност посочените правила затрудняват подобно наемане, за което свидетелства по-специално отлагателните условия, които Sporting du Pays de Charleroi предвижда в офертата, която изпраща на BZ.

45 При тези обстоятелства Cour d'appel de Mons (Апелативен съд Монс) решава да спре производството и да постави на Съда следния въпрос:

„Трябва ли членове 45 и 101 от ДФЕС да се тълкуват в смисъл, че забраняват:

– принципа на солидарна отговорност между играча и клуба, който иска да го наеме, за заплащане на обезщетението, което се дължи на клуба, с който договорът е бил прекратен без основателна причина, както е уреден в член 17[, точка 2] от [ПСТФ], във връзка със спортните санкции, предвидени в член 17[, точка 4] от същия правилник, и с финансовите санкции, предвидени в член 17[, точка 1],

– възможността [националното футболно сдружение] на предишния клуб на играча да не издаде [CMT], необходим за наемането на играча от нов клуб, ако е налице спор между предишния клуб и играча (член 9[, точка 1] от [ПСТФ] и член 8.2, параграф 7 от приложение 3 към [него])?“.

III. Производството пред Съда

46 На 15 декември 2022 г., т.е. след приемането на акта за преюдициално запитване, три сдружения, представляващи професионалните футболни играчи, първото на международно равнище — Fédération Internationale des Footballeurs Professionnels (Международна федерация на професионалните футболисти, наричана по-нататък „FIFPro“), второто на европейско равнище — Fédération Internationale des Footballeurs Professionnels, Division Europe (Международна федерация на професионалните футболисти, филиал Европа, наричана по-нататък „FIFPro Europe“), и третото на френско равнище — Union nationale des footbalses professionnelles (Национален съюз на професионалните футболисти, наричана по-нататък „UNFP“), подават обща молба за встъпване в спора по главното производство.

47 На 19 декември 2022 г. запитващата юрисдикция уведомява Съда за наличието на това искане за встъпване.

48 Запитана от секретариата на Съда дали въпросните сдружения трябва да се считат за нови страни в главното производство само поради факта че са подали молба за встъпване, или евентуалното признаване на това качество изисква решение от нейна страна, запитващата юрисдикция отговаря по същество, че съгласно приложимите национални процесуални

норми, а именно членове 15 и 16 от белгийския Съдебен кодекс, тези сдружения трябва да се считат за страни в главното производство, въпреки че все още не е постановено решение по допустимостта на молбата им.

49 Предвид отговор преюдициалното запитване е връчено на посочените сдружения в съответствие с член 97, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда и им е определен срок за представяне на писмени становища.

50 След подаването на тези писмени становища, на 30 май 2023 г. и втори път на 12 юни 2023 г. ФИФА иска от Съда да ги отхвърли или да установи недопустимостта им, тъй като трите въпросни сдружения не могат да се считат за нови страни по спора в главното производство. Секретариатът на Съда уведомява ФИФА, че искането ѝ е взето предвид и ще бъде разгледано своевременно от Съда, като същевременно в очакване на това разглеждане ѝ обръща внимание върху факта, че запитващата юрисдикция изрично и ясно е информирала Съда, че тези сдружения трябва да се считат за нови страни в главното производство.

51 На 29 ноември 2023 г. секретарят на Съда призовава по-специално всички страни по спора в главното производство, както са определени от запитващата юрисдикция, в съдебното заседание за изслушване на устните състезания, предвидено за 18 януари 2024 г. По този повод той ги уведомява, че след обсъждане на 23 ноември 2023 г. втори състав на Съда е решил, че не следва нито да се обявяват за недопустими писмените становища, представени от FIFPro, FIFPro Europe и UNFP, нито да се отказва участието на тези страни в производството, като същевременно уточнява, че мотивите на това решение ще бъдат уточнени в съдебното решение, с което се слага край на производството.

52 В това отношение член 96, параграф 1, буква а) от Процедурния правилник във връзка с член 23 от Статута на Съда на Европейския съюз предвижда, че в преюдициалното производство право да представят становища пред Съда по-специално имат страните в главното производство.

53 Съгласно член 97, параграф 1 от Процедурния правилник страните в главното производство се определят от запитващата юрисдикция в съответствие с националните процесуални правила.

54 Съдът не може да проверява дали решенията на запитващата юрисдикция относно определянето на страните в главното производство са приети в съответствие с приложимите национални процесуални норми. Напротив, Съдът трябва да се придържа към тези решения, доколкото те не са били отменени чрез някое от средствата за обжалване, предвидени в националното право (вж. в този смисъл решение от 6 октомври 2015 г., Orizzonte Salute, C-61/14, EU:C:2015:655, т. 33).

55 Следователно Съдът по принцип е длъжен да счита за страна в главното производство всяко лице, определено като такова от запитващата юрисдикция, независимо дали това лице е имало това качество преди отправянето на преюдициалното запитване, или го е придобило впоследствие.

56 По изключение от този принцип на лице може да бъде отказано качеството на страна в главното производство по смисъла на член 96, параграф 1 от Процедурния правилник във връзка с член 23 от Статута на Съда на Европейския съюз, когато от данните в преписката,

с която разполага Съдът, ясно личи, че това лице е подало молба за встъпване пред запитващата юрисдикция след отправянето на преюдициалното запитване само с цел да участва в преюдициалното производство и не възнамерява да играе активна роля в националното производство (вж. в този смисъл решение от 6 октомври 2015 г., Orizzonte Salute, C-61/14, EU:C:2015:655, т. 35 и 36).

57 В случая, както бе посочено в точка 48 от настоящото решение, запитващата юрисдикция изрично, ясно и безусловно е посочила, че FIFPro, FIFPro Europe и UNFP трябва да се считат за нови страни в главното производство в съответствие с приложимите национални процесуални норми. Освен това от материалите по делото по никакъв начин не следва, че решението на тази юрисдикция по този въпрос е било изменено или оттеглено в рамките на предвидените в националното право способи за защита.

58 Освен това от материалите по делото не изглежда, че трите въпросни сдружения са подали молбата си за встъпване пред запитващата юрисдикция само за да участват в преюдициалното производство и не възнамеряват да играят активна роля в националното производство.

59 Следователно на тези сдружения трябва да се признае качеството на страна в главното производство по смисъла на член 96 от Процедурния правилник, така че те имат право да представят становища пред Съда.

60 Поради това писмените им становища не следва да се обявяват за недопустими.

IV. По допустимостта

61 ФИФА, URBSFA, както и гръцкото, френското и унгарското правителство поставят под съмнение допустимостта на преюдициалното запитване или поне на някои аспекти от поставения на Съда въпрос.

62 Доводите, изтъкнати в това отношение, са по същество три. Първо, според френското и гръцкото правителство, както и според URBSFA съдържанието на акта за преюдициално запитване не отговаря на изискванията по член 94 от Процедурния правилник, тъй като не представя достатъчно подробно правната и фактическата обстановка, в която запитващата юрисдикция отправя запитването до Съда, както и причините, поради които тази юрисдикция счита за необходимо да отправи преюдициално запитване относно тълкуването на членове 45и/или 101 ДФЕС, за да може да разреши спора в главното производство. Второ, ФИФА и URBSFA поддържат, че преюдициалното запитване има хипотетичен и абстрактен характер, тъй като не съществува реален спор, чието разглеждане би могло да изисква каквото и да било тълкувателно решение на Съда. Това положение произтичало, от една страна, от факта, че правилата на ПСТФ относно трудовите договори и трансферите в крайна сметка не са оказали отрицателно въздействие върху BZ, и от друга страна, от обстоятелството, че спорът в главното производство е бил изкуствено създаден от BZ, тъй като всъщност последният никога не е имал намерение да се присъедини към Sporting du Pays de Charleroi. Трето, според френското и унгарското правителство, ФИФА и URBSFA спорът в главното производство няма трансгранично измерение по смисъла на Договора за функционирането на ЕС и дори според ФИФА и URBSFA има „външен“ характер, поради което не може да попадне в обхвата на член 45 ДФЕС. Всъщност нарушението на свободата на движение на

работниците, от което BZ счита, че е пострадал, се състояло във възпрепятстване на професионалната му мобилност между трета държава (Русия), в която е установен Локомотив Москва, и държава членка (Белгия), в която е установен Sporting du Pays de Charleroi.

А. По съдържанието на акта за преюдициално запитване

63 Преюдициалното производство по член 267 ДФЕС представлява инструмент за сътрудничество между Съда и националните юрисдикции, чрез който Съдът предоставя на националните юрисдикции насоки за тълкуването на правото на Съюза, които са им необходими за постановяването на решение по висящите пред тях спорове. Съгласно постоянната съдебна практика, която вече е отразена в член 94, букви а) и б) от Процедурния правилник, необходимостта да се даде тълкуване на правото на Съюза, което да е от полза за националния съд, изисква последният да определи фактическия и правен контекст, в който се вписват поставените от него въпроси, или най-малко да обясни фактическите хипотези, на които те се основават. Освен това е абсолютно необходимо, както предвижда член 94, буква в) от Процедурния правилник, в преюдициалното запитване да са изложени причините, поради които запитващата юрисдикция има въпроси относно тълкуването или валидността на някои разпоредби от правото на Съюза, както и установената от нея връзка между тези разпоредби и правната уредба, приложима за спора в главното производство. Тези изисквания са особено важни в области, които се характеризират със сложни фактически и правни положения, като областта на конкуренцията (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 59 и цитираната съдебна практика).

64 Освен това целта на предоставените с акта за преюдициално запитване сведения е не само да позволят на Съда да даде полезни отговори, но и да дадат на правителствата на държавите членки, както и на другите заинтересовани субекти възможност да представят становища в съответствие с член 23 от Статута на Съда на Европейския съюз (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 60 и цитираната съдебна практика).

65 В случая преюдициалното запитване отговаря на изискванията, припомнени в предходните две точки от настоящото решение. Всъщност актът за преюдициално запитване представя подробно фактическия и правния контекст, в който се вписва поставеният на Съда въпрос. Освен това в този акт синтезирано, но ясно са изложени фактическите и правните съображения, поради които запитващата юрисдикция счита за необходимо да постави този въпрос, както и връзката, която според нея обединява членове 45 и 102 ДФЕС със спора по главното производство.

66 Освен това съдържанието на представените пред Съда писмени становища показва, че авторите им не са имали никаква трудност да разберат фактическата и правна обстановка, в която се вписва поставеният от запитващата юрисдикция въпрос, да разберат смисъла и обхвата на фактическите констатации, които са в основата му, за да добият яснота за причините, поради които запитващата юрисдикция е счела за необходимо да го постави, както и в крайна сметка да изразят изчерпателно и пълноценно позицията си по него.

Б. По реалността на спора и релевантността на поставения на Съда въпрос

67 Само националният съд, сезиран със спора в главното производство, който трябва да поеме отговорността за последващото му съдебно решаване, може да прецени — предвид особеностите на делото — както необходимостта от преюдициално решение, за да може да се произнесе, така и релевантността на въпросите, които поставя на Съда. Следователно поставените от националните юрисдикции въпроси се ползват с презумпция за релевантност и Съдът може да откаже да се произнесе по тези въпроси само ако е съвсем очевидно, че исканото тълкуване няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора в главното производство, ако проблемът е от хипотетично естество или ако Съдът не разполага с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора си на посочените въпроси (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 64 и цитираната съдебна практика).

68 В случая изложените от запитващата юрисдикция съображения, обобщени в точки 22—39, 35 и 41—44 от настоящото решение, свидетелстват за реалния характер на спора в главното производство. Освен това от същите тези съображения е видно, че отправянето от запитващата юрисдикция на въпрос до Съда относно тълкуването на членове 45 и 101 ДФЕС, не е явно несвързано с реалното наличие и с предмета на този спор.

69 Всъщност от посочените съображения е видно, първо, че тази юрисдикция е сезирана както с въззивна жалба, така и с насрещна въззивна жалба със спор с предмет реалния и конкретен въпрос дали, както е прието в първоинстанционното производство, BZ има основание да иска обезщетение за вредите, които твърди, че е претърпял поради това, че е бил възпрепятстван да упражнява дейността си като професионален футболист през сезон 2014/2015 г. в резултат на неправомерно поведение на ФИФА и URBSFA, изразяващо се в прилагане спрямо него на член 17 от ПСТФ, член 9, параграф 1 от този правилник и член 8.2.7 от приложение 3 към посочения правилник. В това отношение запитващата юрисдикция посочва, че според нея съществуват сериозни, точни и непротиворечиви предположения, че наличието и прилагането на тези правила е могло да възпрепятства наемането на BZ от нов професионален футболен клуб след прекратяването на трудовия му договор с Локомотив Москва. Второ, както искът на BZ, така и решението на първата инстанция, с което той е приет за обоснован по принцип, се основават на тълкуване и прилагане на членове 45 и 101 ДФЕС. Трето, запитващата юрисдикция уточнява, че предвид предмета на спора, с който е сезирана, за да постанови решението си, тя на свой ред трябва да се произнесе по-специално по въпроса дали поведението на ФИФА и URBSFA трябва да се квалифицира като неправомерно, тъй като нарушава членове 45 и 101 ДФЕС. Четвърто, с оглед на представените пред нея факти същата юрисдикция приема, че противно на твърдяното от ФИФА и URBSFA, спорът в главното производство не може да се счита за изкуствено създаден.

В. По трансграничното измерение на спора по главното производство

70 Разпоредбите на Договора за функционирането на ЕС относно свободното на движение на работници, свободата на установяване, свободното предоставяне на услуги и свободното движение на капитали не се прилагат към положения, които във всичките си аспекти са свързани само с една държава членка, освен в някои специфични хипотези, в които актът за преюдициално запитване сочи конкретните обстоятелства, въз основа на които може да се установи, че исканото тълкуване е необходимо за решаването на спора поради връзка

между предмета и обстоятелствата по спора и членове 45, 49, 56 и 63 ДФЕС, както изисква член 94 от Процедурния правилник (вж. в този смисъл решение, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, т. 38 и 39 и цитираната съдебна практика).

71 В случая преюдициалното запитване не може да се счита за недопустимо в частта, в която се отнася до тълкуването на член 45 ДФЕС относно свободното движение на работници, поради това, че този член няма връзка със спора по главното производство предвид липсата на трансгранично измерение или, на още по-силно основание, поради неговия „външен“ характер в смисъла, който URBSFA придава на това понятие.

72 Всъщност в акта за преюдициално запитване Cour d'appel de Mons (Апелативен съд Монс) посочва, че местожителството и центърът на интересите на BZ са в Париж. Освен това той припомня, че искът на BZ има за предмет обезщетяването на вредите, които последният счита, че е претърпял през сезон 2014/2015 г., тъй като са били осуетени възможностите му за трудова мобилност към други държави членки, по-специално към Белгия, където Sporting du Pays de Charleroi му е направил условна оферта за работа. По този начин в преюдициалното си запитване запитващата юрисдикция ясно подчертава трансграничния характер на фактическото и правното положение по спора в главното производство, в рамките на който пребиваващо във Франция лице се оплаква, че е било възпрепятствано — след прекратяването на трудовия му договор, който го обвързва с професионален футболен клуб, установен в трета държава — да упражни свободата си на движение към други държави членки, по-специално Белгия, поради съществуването и действителното или потенциално прилагане по отношение на него на някои правила, приети от ФИФА, за да уреди статута и международния трансфер на професионалните футболисти.

73 От гореизложените съображения следва, че нито един от доводите, посочени в точка 62 от настоящото решение, не може да бъде приет и че следователно преюдициалното запитване е допустимо в своята цялост.

V. По преюдициалния въпрос

74 С преюдициалния си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали членове 45 и 101 ДФЕС трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат правила, приети от частноправно сдружение, чиято цел по-специално е да регулира, организира и контролира футбола в световен мащаб, които предвиждат:

– първо, че професионален играч, който е страна по трудов договор и за когото се твърди, че е прекратил без основателна причина този договор, и новият клуб, който го е нает след това прекратяване, са солидарно отговорни за заплащането на обезщетение, което се дължи на предишния клуб, за който е работил играчът, и което трябва да се определи въз основа на различни критерии, изброени в тези правила,

– второ, че когато професионалният играч е нает по време на защитен период по прекратения трудов договор, новият клуб понася спортна санкция, която се състои в забрана за картотекиране на нови играчи за определен период от време, освен ако докаже, че не е подтикнал този играч да прекрати този договор, и

– трето, че наличието на спор във връзка с това прекратяване на договора не позволява на националното футболно сдружение, в което членува предишният клуб, да издаде СМТ, необходим за картотекирането на играча в новия клуб, в резултат на което играчът не може да участва във футболни състезания за новия клуб.

A. Предварителни бележки

75 В самото начало следва да се припомни, на първо място, че доколкото упражняването на спорт представлява икономическа дейност, то попада в обхвата на разпоредбите на правото на Съюза, които се прилагат при наличието на такава дейност (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 83 и цитираната съдебна практика).

76 Само някои специални правила, които, от една страна, са приети изключително по неикономически съображения, и от друга страна, се отнасят до въпроси, които засягат единствено спорта като такъв, трябва да се считат, че не са свързани с каквато и да е икономическа дейност. Такъв по-специално е случаят с правилата за изключването на чуждестранните играчи от състава на отборите, участващи в първенствата между националните представителни отбори на страните им, или за определянето на критериите за класиране, използвани при подбора на спортистите, които участват в индивидуални състезания (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 84 и цитираната съдебна практика).

77 С изключение на тези специални правила, правилата на спортните сдружения, приети с цел да регламентират труда на наетите лица, предоставянето на услуги или установяването на професионалните и полупрофесионалните спортисти, и по-общо, правилата, които, макар формално да не уреждат този труд, това предоставяне на услуги или посоченото установяване, имат пряко отражение върху последните и могат да попаднат в приложното поле на членове 45, 49 и 56 ДФЕС (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 85 и 86 и цитираната съдебна практика).

78 По същия начин приетите от такива сдружения правила и по-общо поведението на тези сдружения попадат в приложното поле на разпоредбите на Договора за функционирането на ЕС в областта на конкурентното право, когато са изпълнени условията за прилагане на тези разпоредби (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 87 и цитираната съдебна практика).

79 Разглежданите в главното производство правила обаче не спадат към правилата, към които би могло да се приложи посоченото в точка 76 от настоящото решение изключение, за което Съдът многократно е припомнял, че то трябва да остане ограничено до своя предмет и не може да се използва за изключването на всяка спортна дейност от приложното поле на разпоредбите на Договора за функционирането на ЕС относно икономическото право на Съюза (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 89 и цитираната съдебна практика).

80 Всъщност разглежданите в главното производство правила, от една страна, очевидно имат пряко отражение върху труда на играчите. Така припомнените в точки 13—17 от настоящото решение правила целят да уредят трудовите договори на професионалните играчи, определящи условията им на труд и, непряко, икономическата дейност, до която може да доведе този труд. Що се отнася до правилата, посочени в точки 10, 19 и 20 от това

решение, трябва да се приеме, че те имат пряко отражение върху труда на играчите, тъй като подчиняват на определени условия участието им в състезания, което е основният предмет на тяхната икономическа дейност (вж. в този смисъл решение от 21 декември 2023 г., Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, т. 59 и 60 и цитираната съдебна практика).

81 От друга страна, като се има предвид, че съставът на отборите представлява един от основните параметри на турнирите, в хода на които се провеждат двубоите между професионалните футболни клубове, и че тези състезания водят до икономическа дейност, трябва да се счита, че правила като разглежданите в главното производство, независимо дали се отнасят до трудовите договори или до трансферите на играчи, имат пряко отражение върху условията за упражняването на тази икономическа дейност, както и върху конкуренцията между професионалните футболни клубове, които я извършват (вж. по аналогия решение от 21 декември 2023 г., Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, т. 61).

82 Следователно разглежданите в главното производство правила попадат в приложното поле на членове 45 и 101 ДФЕС.

83 На второ място, щом като всеки от тези два члена от Договора за функционирането на ЕС преследва собствена цел и съдържа специфични условия за собственото си прилагане, щом прилагането на тези два члена не се изключва взаимно и щом неспазването им, ако бъде установено, не води до едни и същи последици, Съдът следва да ги тълкува поотделно един след друг, както иска запитващата юрисдикция.

84 На трето и последно място, неоспоримите особености на спортната дейност, които, макар да се отнасят конкретно до аматьорския спорт, могат да се открият и при упражняването на спорт като икономическа дейност, могат евентуално да бъдат взети предвид — наред с други фактори и ако се окажат релевантни — при прилагането на членове 45 и 101 ДФЕС, като обаче следва да се отбележи, че това вземане предвид може да се извърши само в рамките и при спазване на условията и критериите за прилагане, предвидени във всеки от тези членове (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 103 и 104 и цитираната съдебна практика).

85 По-специално, когато се поддържа, че прието от спортно сдружение правило представлява пречка за свободното движение на работници или антиконкурентно споразумение, квалифицирането на това правило като пречка или като антиконкурентно споразумение трябва във всички случаи да се основава на конкретна преценка на съдържанието му в реалния контекст, в който то следва да се приложи (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 105 и цитираната съдебна практика).

Б. По преюдициалния въпрос, доколкото се отнася до член 45 ДФЕС

1. По наличието на пречка за свободното движение на работници

86 Член 45 ДФЕС, който има директен ефект, не допуска мярка, независимо дали е основана на гражданство, или се прилага независимо от гражданството, която може да постави в по-неблагоприятно положение гражданите на Съюза, когато те желаят да упражняват

икономическа дейност на територията на държава членка, различна от държавата им членка по произход, като ги възпрепятства или разубеди да напуснат тази държава членка (решение от 21 декември 2023 г., Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, т. 136 и цитираната съдебна практика).

87 В случая от текста на поставения от запитващата юрисдикция въпрос и от подкрепящите го съображения следва, че поведението, във връзка с което тази юрисдикция иска от Съда да тълкува член 45 ДФЕС, се състои във това, че ФИФА е приела и впоследствие приложила спрямо BZ, който живее в Париж, и спрямо професионални футболни клубове, установени в други държави членки, които са могли и дори желали да го наемат след прекратяването на трудовия му договор с Локомотив Москва, или че най-малкото е създала за този играч и тези клубове опасност спрямо тях да се приложат някои правила от ПСТФ, съдържащи се съответно в член 17, точки 1, 2 и 4 от този правилник, в член 9, параграф 1 от посочения правилник и в член 8.2.7 от приложение 3 към същия правилник.

88 Член 17, точка 2 от ПСТФ предвижда, че професионален играч, чийто трудов договор е прекратен без основателна причина, и новият клуб, който го наема след това прекратяване, са солидарно отговорни за изплащането на обезщетение, дължимо на предишния клуб, за който е работил този играч. Що се отнася до това обезщетение, член 17, точка 1 от ПСТФ гласи, че ако трудовият договор не предвижда нищо, то се изчислява, като се вземат предвид действащото в съответната страна право, особеностите на спорта и всеки друг обективен критерий, включително по-специално възнаграждението и други обезщетения, дължими на играча по прекратения и/или новия договор, оставащата продължителност на прекратения договор до максимум пет години, разходите и разноските, направени или платени от предишния клуб за периода на договора.

89 По-нататък, съгласно член 17, точка 4 от ПСТФ новият клуб се наказва със спортна санкция, в случай че съответният играч бъде нает по време на защитения период по прекратения трудов договор, който включва първите два или три сезона или години, от действието на този договор, в зависимост от възрастта на играча. В това отношение тази разпоредба уточнява, първо, че въпросната спортна санкция се налага в допълнение към задължението за плащане на обезщетението по член 17, точки 1 и 2 от ПСТФ. Второ, тази спортна санкция се прилага за всеки нов клуб, който през защитения период се е споразумял или е подтикнал играч да прекрати своя договор. Трето, за всеки нов клуб, който подпише договор с играч, прекратил предишния си договор без основателна причина, се счита, до доказване на противното, че е подтикнал играча към това прекратяване. Четвърто, посоченото спортно наказание се състои в забрана за клуба да картотекира нови играчи на национално или международно равнище за два цели и последователни трансферни периода.

90 Накрая, от член 9, параграф 1 от ПСТФ и от член 8.2.7 от приложение 3 към този правилник по-специално следва, че наличието на спор във връзка с прекратяване на договора без основателна причина не позволява на националното футболно сдружение, в което членува предишният клуб, да издаде СМТ, необходим за картотекирането на играча в новия клуб, в резултат на което играчът не може да участва във футболни състезания за новия клуб.

91 Както по същество отбелязва генералният адвокат в точки 43 и 44 от заключението си, тази съвкупност от правила може да постави в по-неблагоприятно положение професионалните футболисти, които живеят или работят в държавата членка по произход и желаят да упражняват икономическата си дейност в нов клуб, установен на територията на друга

държава членка, като едностранно прекратят или са прекратили едностранно трудовия си договор с предишния си клуб по причина, за която последният с основание или не твърди или би могъл да твърди, че е неоснователна.

92 По-точно предвидените в член 17, точка 1 от ПСТФ правила — макар и диспозитивни — за определяне на размера на обезщетението, дължимо от всеки играч на предишния му клуб при прекратяване на трудов договор без основателна причина, предвиденото в член 17, точка 2 от този правилник правило, че всеки нов клуб, който наема такъв играч, е солидарно отговорен за заплащането на това обезщетение и презумпцията, макар и оборима, за подтикване към прекратяване, както и санкцията, изразяваща се в забрана за картотекиране на нови играчи, приложима към новите клубове по силата на член 17, точка 4 от посочения правилник, могат да лишат в много голяма степен, било то действително, както в случая на BZ, или поне потенциално, всеки играч, който се намира в подобно положение, от перспективата да получи сигурна и безусловна оферта от установени в други държави членки клубове, когато приемането на такава оферта би означавало да напусне своята държава членка по произход, упражнявайки свободата си на движение. Всъщност съществуването и кумулативното прилагане на тези правила водят до това, че тези клубове трябва да поемат значителни правни рискове, непредвидими и потенциално много високи финансови рискове и големи спортни рискове, които, взети заедно, очевидно могат да ги разубедят да наемат такива играчи.

93 От своя страна предвидените в член 9, параграф 1 от ПСТФ и в член 8.2.7 от приложение 3 към този правилник правила, които забраняват по общ и автоматичен начин, освен при изключителни обстоятелства, издаването на CMT, необходими за картотекирането на професионалните играчи в техните нови клубове, докато между тези играчи и техните предишни клубове съществува спор във връзка с липсата на съгласие относно предсрочното прекратяване на трудовия договор, могат да попречат на посочените играчи да упражняват икономическата си дейност във всяка държава членка, различна от тяхната държава членка по произход, и следователно да лишат от спортен и икономически смисъл евентуалното им наемане от клуб, установен в една от тези други държави членки. Освен това, както става ясно и от член 1, параграф 1 от посочения правилник, тези правила се прилагат конкретно за трансграничното движение на играчи, а не за движенията в рамките на една и съща държава членка. Така в случая от изложеното в акта за преюдициално запитване е видно, че Sporting du Pays de Charleroi изрично е обусловил офертата за наемане на работа, изпратена на BZ на 19 февруари 2015 г., от получаването на уверение, че ще може да картотекира играча и той ще може да играе в Белгия, като BZ се е опитал да получи такова уверение от ФИФА и URBSFA, но последните са заявили, че не могат да го дадат поради наличието на спор между BZ и Локомотив Москва — спор, по който КРС се е произнесла едва няколко месеца по-късно.

94 Следователно разглежданите в главното производство правила могат да възпрепятстват свободата на движение на работниците.

2. По наличието на евентуална обосновка

95 Мерки с недържавен произход могат да бъдат допуснати, дори и да могат да възпрепятстват закрепена в Договора за функционирането на ЕС свобода на движение, ако се установи, първо, че приемането им преследва легитимна цел от общ интерес, която е съвместима с този договор и следователно не е чисто икономическа, и второ, че те зачитат принципа на пропорционалност, което означава, че те са в състояние да гарантират

осъществяването на тази цел и че не надхвърлят необходимото за постигането ѝ. Що се отнася по-специално до условието, свързано с пригодността на такива мерки, следва да се припомни, че те могат да се считат, че са в състояние да гарантират осъществяването на изтъкнатата цел единствено ако действително отговарят на грижата за съгласуваното и систематичното ѝ постигане (решения от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 251, и от 21 декември 2023 г., Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, т. 141 и цитираната съдебна практика).

96 По същия начин, както при наличието на мерки с държавен произход, авторът на тези мерки с недържавен произход трябва да докаже, че тези две кумулативни условия са изпълнени (решения от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 252, и от 21 декември 2023 г., Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, т. 142 и цитираната съдебна практика).

97 В случая, в крайна сметка запитващата юрисдикция ще трябва да определи дали разглежданите в главното производство правила на ПСТФ отговарят на посочените условия с оглед на представените от страните доводи и доказателства. Съдът обаче може, с оглед на наличните данни по делото и при условие че след проверка от тази юрисдикция те бъдат потвърдени, да ѝ даде следните насоки.

а) По преследването на легитимна цел от общ интерес

98 ФИФА, към която се присъединява и URBSFA, твърди, че разглежданите в главното производство правила на ПСТФ преследват няколко цели, състоящи се, първо, в поддържане на стабилност на договорите, както и на стабилност на съставите на професионалните футболни клубове, второ, в запазване в по-широк план на почтеността, редовността и правилното провеждане на междуклубните спортни състезания и трето, в защита на работниците, каквито са професионалните футболисти. Всички тези различни цели обаче били законосъобразни от гледна точка на общия интерес.

99 В това отношение, на първо място, що се отнася до закрилата на работниците, следва да се отбележи, от една страна, че тя не е част от определената в устава на ФИФА цел и от друга страна, че на това частноправно сдружение не са възложени конкретни задачи в тази област от публичните органи. Съдът обаче не следва да се произнася по въпроса дали с оглед на тези обстоятелства такова сдружение има право да се позове на преследването на такава цел, тъй като в случая е достатъчно да се констатира, че така или иначе не е ясно по какъв начин приемането или прилагането на разглежданите в главното производство правила на ПСТФ, както са описани в точка 74 от настоящото решение, би могло да допринесе за защитата на професионалните футболисти.

100 На второ място, предвид целите, които ФИФА си поставя, така както са уточнени в член 2 от нейния устав и припомнени в точка 3 от настоящото решение, следва най-напред да се отбележи, че осигуряването на редовността на спортните състезания представлява легитимна цел от общ интерес, която едно спортно сдружение може да преследва например чрез приемане на правила, определящи срокове за трансферите на играчи, за да се избегнат закъснели прехвърляния, които могат съществено да променят спортното качество на един или друг отбор в хода на състезанието, и по този начин да се постави под въпрос сравнимостта на резултатите между различните отбори, участващи в това

състезание, както и следователно нормалното протичане на посоченото състезание като цяло (вж. в този смисъл решение от 13 април 2000 г., Lehtonen и Castors Braine, C-176/96, EU:C:2000:201, т. 53 и 54).

101 На следващо място, тази цел е особено значение по отношение на футбола, като се има предвид основната роля, отредена на спортните качества при провеждането на състезания, организирани както на европейско, така и на национално равнище. Всъщност тази основна роля може да се гарантира само ако всички участващи отбори се съревновават при еднородни нормативни и технически условия, осигуряващи определено равенство на възможностите (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 143 и цитираната съдебна практика).

102 Накрая, като се има предвид, че съставът на отборите представлява един от основните параметри на турнирите, в хода на които се провеждат двубоите между клубовете (решение от 21 декември 2023 г., Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, т. 61), посочената цел може да обоснове не само приемането на правила, по-специално относно посочените в точка 100 от настоящото решение срокове за трансфер на играчи по време на състезанията, но и — по принцип и без да се засяга конкретното им съдържание — на правила, които да гарантират поддържането на определена степен на стабилност на персоналния състав на клубовете, служещ като основа за формиране на съставите, които тези клубове могат да използват в междуклубните футболни състезания. Поддържането на определена степен на стабилност на този персонален състав и следователно на известна непрекъсваемост на свързаните с него договори трябва да се разглежда не като съставляващо само по себе си легитимна цел от общ интерес, а като едно от възможните средства, за да се допринесе за постигането на легитимната цел от общ интерес — да се осигури редовността на футболните състезания между клубовете.

б) По спазването на принципа на пропорционалност

103 Както следва от предходната точка от настоящото решение и както отбелязва генералният адвокат в точка 65 от заключението си, разглежданите в главното производство правила на ПСТФ, както са описани в точка 74 и припомнени в точки 87—90 от това решение, на пръв поглед и освен ако запитващата юрисдикция не установи друго, могат да се считат за годни да гарантират осъществяването на целта да се осигури редовността на футболните състезания между клубовете, като всяко от тях допринася по свой начин за поддържането на определена степен на стабилност в персоналния състав на всички професионални футболни клубове, които могат да участват в тези състезания.

104 Освен обаче ако при проверката, която следва да извърши, запитващата юрисдикция не установи друго, тези различни правила изглежда в много отношения надхвърлят — а някои дори далеч надхвърлят — необходимото за постигането на тази цел, още повече че те могат в голяма степен да се прилагат паралелно, а част от тях и за значителен период от време, спрямо играчи, чиято кариера освен това е относително кратка, а това положение може да затрудни сериозно нейното развитие, ако не и да принуди някои от тези играчи да я прекратят преждевременно.

105 На първо място, такъв е случаят с член 17, точка 1 от ПСТФ, доколкото той определя различните критерии за изчисляване на обезщетението, което дължи играчът в случай на едностранно прекратяване на трудовия договор „без основателна причина“ — израз, на който впрочем самия правилник не дава точно определение.

106 По-специално първият критерий, който по същество се състои във възможността да се вземе предвид „действащото в съответната страна право“, не гарантира ефективното спазване на това право. Напротив, в публикувания от ФИФА официален коментар на ПСТФ се уточнява, че в действителност този първи критерий почти никога не се прилага на практика, тъй като КРС на ФИФА прилага основно приетата от самото сдружение правна уредба и, само като допълнение, швейцарското право. Подобна липса на реално отчитане и следователно на ефективно спазване на действащото в съответната страна право обаче явно надхвърля това, което може да бъде необходимо, за да се поддържа определена степен на стабилност в персоналния състав на клубовете с цел да се гарантира редовността на футболните състезания между клубове. Що се отнася до втория изрично предвиден в това правило критерий, във връзка с „особеностите на спорта“, той препраща към едно общо понятие, без обаче да му даде точно определение, което позволява да се разбере на какво основание и по какъв начин може този критерий да повлияе върху изчисляването на дължимото от играча обезщетение, поради което макар посоченият критерий да е представен като „обективен критерий“, в действителност той може да се приложи дискреционно и следователно по непредвидим и трудно контролируем начин. Въвеждането обаче на критерий, който има такива характеристики и поражда такива последици, не може да се счита за необходимо, за да се гарантира редовността на футболните състезания между клубове.

107 От своя страна, макар останалите изрично предвидени в посоченото правило критерии да са на пръв поглед по-обективни и по-контролируеми от предходните, изглежда все пак, че и те значително надхвърлят необходимото за постигане на същата цел. Всъщност, от една страна, възнаграждението и другите предимства, които се дължат на съответния играч по силата на сключения впоследствие с нов клуб трудов договор, се свързват с трудово правоотношение, възникнало след прекратеното трудово правоотношение, и затова тези елементи трябва да се считат за несвързани с последното трудово правоотношение и с разходите по него (вж. по аналогия решение от 16 март 2010 г., Olympique Lyonnais, C-325/08, EU:C:2010:143, т. 50). От друга страна, що се отнася до всички отнесени към договорния период разходи и разноски, направени от предишния клуб във връзка с трансфера на посочения играч към него, трябва да се отбележи, че независимо от факта, че този елемент се отнася основно до предходно договорно трудово правоотношение, неговото отчитане изглежда съвсем прекалено, тъй като е от естество да позволи прехвърлянето към играча на потенциално значителни разходи, които a priori са договорени изключително от други лица и в техен собствен интерес, като клубовете — страни по прехвърлянето, или трети лица, които са извършили действия в тази насока. Освен това се налага изводът, че подобни критерии за обезщетение, изглежда, са насочени по-скоро към защита на финансовите интереси на клубовете в икономическия контекст, присъщ на трансферите на играчи между тях, отколкото към гарантиране на твърдяното нормално протичане на спортни състезания, за което впрочем свидетелства начинът, по който тези критерии се тълкуват и прилагат от КРС и САС, както е видно от някои приложени в преписката пред Съда решения на тези органи.

108 На второ място, такъв е на пръв поглед и случаят с член 17, точка 2 от ПСТФ, доколкото той предвижда, по принцип и следователно без да се вземат предвид, в съответствие с принципа на пропорционалност, конкретните обстоятелства по случая (вж. в този смисъл решение Link Logistik N&N, C-384/17, EU:C:2018:810, т. 45), и по-специално действителното поведение на новия клуб, който ангажира този играч, че този клуб е солидарно отговорен за изплащането на обезщетението, което този играч дължи на предишния си клуб в случай на едностранно прекратяване на договора без основателна причина, като освен това

обезщетението се определя въз основа на критерии, които страдат от недостатъците, посочени в точки 106—108 от настоящото решение. Също така, макар да следва да се отчете, че според ФИФА тази разпоредба не се прилага систематично, и по-специално не намира приложение, когато новият договор на играч, прекратил предишния си договор без основателна причина, е подписан след датата на изтичане на предходния договор, дори това да е така, член 17, точка 2 от ПСТФ не предвижда подобно неприлагане и следователно не гарантира необходимата в това отношение правна сигурност.

109 На трето място, такъв е случаят и с член 17, точка 4 от ПСТФ, доколкото той предвижда, че освен солидарно отговорен за плащането на такова обезщетение, за този нов клуб ще се счита, до доказване на противното, че е подтикнал играча към това прекратяване на договора без основателна причина, а ако посоченият играч е нает по време на защитения период от обвързващия го с бившия му клуб договор, че на новия клуб ще бъде наложена спортна санкция, която се състои в обща забрана за картотекиране на нови играчи в продължение на два цели и последователни трансферни периода.

110 Всъщност подобна спортна санкция, която компетентните да я наложат органи не са оправомощени да адаптират към всеки отделен случай в зависимост от определени критерии или обстоятелства, изглежда, предвид естеството ѝ и последиците от нея, явно лишена от всякаква пропорционалност спрямо твърдяното нарушение от страна на съответния нов клуб. Освен това нарушението се приписва на новия клуб въз основа на презумпция, която не изглежда оправдана. Действително ФИФА поддържа, че съществуването на тази презумпция се обяснява със затрудненията, с които би могъл да се сблъска предишният клуб на даден играч, ако е длъжен да докаже, че новият клуб на този играч го е подтикнал да прекрати преждевременно и без основателна причина договора, който го обвързва с този бивш клуб. Налага се обаче изводът, че макар на пръв поглед подобен довод да може по принцип да обоснове прибягването до презумпция, той все пак не обосновава разглежданата в настоящия случай презумпция, която се прилага автоматично, т.е. без да зависи от никакво условие, което да позволява да се отчетат макар и в ограничена степен релевантните обстоятелства в конкретния случай, като например поне да се поиска от предишния клуб да представи достатъчно доказателства, за да се приеме, че новият клуб е подтикнал играча към прекратяването.

111 Освен това, макар сдружение като ФИФА да може да предвиди налагането на санкции в случай на неизпълнение на приетите от него правила, стига тези правила и санкциите, предназначени да гарантират спазването им, да са обосновани с преследването на легитимна цел от общ интерес, подобни санкции могат да бъдат допуснати само при условие че са определени в съответствие с прозрачни, обективни, недискриминационни и пропорционални критерии (вж. в този смисъл решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 257), като последното изискване предполага по-специално при определянето на техния размер и продължителност да се вземат предвид конкретните обстоятелства по случая, както следва от съдебната практика, цитирана в точка 108 от настоящото решение. От друга страна, тези критерии трябва да могат да се подложат на ефективен контрол.

112 На четвърто и последно място, такъв е и случаят с член 8.2.7 от приложение 3 към ПСТФ, тъй като той по принцип и автоматично забранява на предишното сдружение, освен в изключителни обстоятелства, да издава CMT при наличие на договорен спор между предишния клуб и професионалния играч във връзка с липсата на съгласие за предсрочно прекратяване на трудовия договор. Всъщност такава разпоредба, чието прилагане може да

възпрепятства съответния играч да упражнява професионалната си дейност, както и да възпрепятства новия клуб да привлече този играч само поради наличието на спор между посочения играч и предишния му клуб относно евентуално прекратяване на договор без основателна причина, явно нарушава принципа на пропорционалност, по-специално тъй като при прилагането ѝ не се вземат предвид конкретните обстоятелства във всеки отделен случай, по-специално фактическият контекст, в който е настъпило прекратяването на договора, съответното поведение на играча и на предишния му клуб, както и ролята или липсата на роля на новия клуб, върху който обаче в крайна сметка тежи забраната за картотекиране на този играч и за включването му в състезания.

113 Следователно разглежданата забрана не може да се обоснове с твърдяното желание да се осигури нормално протичане на спортните състезания. Впрочем този извод не се поставя под съмнение от довода на ФИФА, че в случай на заявка за картотекиране от новото национално футболно сдружение, към което принадлежи даден играч, или в случай на заявка от играч, нейните служби незабавно и автоматично издават временна картотека на този играч. Всъщност в разглежданата разпоредба не се споменава такава временна картотека и на още по-силно основание тя не задължава ФИФА да я издаде.

3. Заключение

114 С оглед на всички изложени по-горе съображения на преюдициалния въпрос, доколкото се отнася до тълкуването на член 45 ДФЕС, следва да се отговори, че този член трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска правила, приети от частноправно сдружение, чиято цел е по-специално да регулира, организира и контролира футбола в световен мащаб, които предвиждат:

– първо, че професионален играч, който е страна по трудов договор и за когото се твърди, че е прекратил без основателна причина този договор, и новият клуб, който го е нает след това прекратяване, са солидарно отговорни за заплащането на обезщетение, което се дължи на предишния клуб, за който е работил играчът, и което трябва да се определи въз основа на критерии, които отчасти са неточно определени или дискреционни, отчасти нямат никаква обективна връзка със съответното трудово правоотношение и отчасти са непропорционални,

– второ, че когато професионалният играч е нает по време на защитен период по прекратения трудов договор, новият клуб понася спортна санкция, която се състои в забрана за картотекиране на нови играчи за определен период от време, освен ако докаже, че не е подтикнал този играч да прекрати този договор, и

– трето, че наличието на спор във връзка с това прекратяване на договора не позволява на националното футболно сдружение, в което членува предишният клуб, да издаде СМТ, необходим за картотекирането на играча в новия клуб, в резултат на което играчът не може да участва във футболни състезания за новия клуб,

освен ако не се установи, че тези правила, както се тълкуват и прилагат на територията на Съюза, не надхвърлят необходимото за постигането на целта да се осигури редовността на футболните състезания между клубове, като се запази определена степен на стабилност в персоналния състав на професионалните футболни клубове.

B. По преюдициалния въпрос, доколкото се отнася до тълкуването на член 101 ДФЕС

1. По член 101, параграф 1 ДФЕС

115 Член 101, параграф 1 ДФЕС забранява всички споразумения между предприятия, решения на сдружения на предприятия и съгласувани практики, които биха могли да засегнат търговията между държавите членки и които имат за цел или резултат предотвратяването, ограничаването или нарушаването на конкуренцията в рамките на вътрешния пазар.

116 Както следва от постоянната практика на Съда, прилагането на тази разпоредба към конкретен случай изисква наличието на съвкупност от условия.

а) По понятията „предприятия“ и „сдружения на предприятия“

117 Член 101, параграф 1 ДФЕС е приложим не само към всяко образувание, което извършва икономическа дейност и което в това си качество трябва да се квалифицира като „предприятие“, независимо от неговата правна форма и начин на финансиране, включително образувания, които са учредени под формата на сдружения, чиято цел съгласно устава им е организирането и контрола на даден спорт, доколкото тези образувания упражняват икономическа дейност във връзка с този спорт, но и към образувания, които, макар сами да не представляват непременно предприятия, могат да се квалифицират като „сдружения на предприятия“ (решение от 21 декември 2023 г., Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, т. 76—78 и цитираната съдебна практика).

118 В случая, предвид предмета на делото по главното производство и изложеното от запитващата юрисдикция, следва да се приеме, че член 101, параграф 1 ДФЕС е приложим към ФИФА като сдружение, имащо за членове национални футболни сдружения, които от своя страна могат да се квалифицират като „предприятия“, тъй като упражняват икономическа дейност, свързана с организирането и използването с търговска цел на футболни състезания между клубове на национално равнище, както и с упражняването на свързани с тях права, или самите те имат за членове субекти, които могат да се квалифицират като такива, като например футболните клубове (решения от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 115 и от 21 декември 2023 г., Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, т. 79).

б) По понятието „решение на сдружение на предприятия“

119 Прилагането на член 101, параграф 1 ДФЕС по отношение на образувание като ФИФА предполага да се установи наличието на „споразумение“, на „съгласувана практика“ или на „решение на сдружение на предприятия“, които от своя страна могат да бъдат от различно естество и да се проявяват под различни форми. По-специално решението на сдружение за приемане или прилагане на правна уредба, която пряко засяга условията за упражняване на икономическата дейност на предприятията, които пряко или непряко са нейни членове, може да представлява такова „решение на сдружение на предприятия“ по смисъла на тази разпоредба (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 118 и цитираната съдебна практика).

120 В случая, както следва от съображенията в акта за преюдициално запитване и в точка 81 от настоящото решение, запитващата юрисдикция иска от Съда да тълкува член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с такъв вид решения, а именно решения, с които ФИФА приема и прилага или може да прилага комплекс от правила относно трудовите договори и трансферите на играчи.

121 Ето защо такива решения на сдружения на предприятия попадат в приложното поле на член 101, параграф 1 ДФЕС.

в) По понятието „засягане на търговията между държавите членки“

122 Прилагането на член 101, параграф 1 ДФЕС по отношение на такива решения предполага да се установи с достатъчна степен на вероятност, че те биха „могли да засегнат търговията между държавите членки“ значително, като упражняват пряко или непряко и действително или потенциално въздействие върху търговските потоци, поради риска да възпрепятстват осъществяването или функционирането на вътрешния пазар, като следва да се уточни, че това условие може да се счита за изпълнено при наличие на действия, обхващащи цялата територия на държава членка (решение от 21 декември 2023 г., Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, т. 43 и цитираната съдебна практика).

123 В случая това условие очевидно е изпълнено, като се има предвид фактът, че както уточнява член 1, параграф 1 от ПСТФ, установените с този правилник правила имат „универсален“ географски обхват.

г) По понятието за поведение, което има за „цел“ или „резултат“ засягането на конкуренцията

124 За да може в даден случай да се приеме, че споразумение, решение на сдружение на предприятия или съгласувана практика попада в обхвата на забраната по член 101, параграф 1 ДФЕС, е необходимо съгласно самия текст на тази разпоредба да се докаже или че това споразумение има за цел предотвратяването, ограничаването или нарушаването на конкуренцията, или че това поведение има такъв резултат (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 158 и цитираната съдебна практика).

125 Затова най-напред следва да се анализира целта на съответното поведение. В случай че след този анализ се окаже, че поведението има антиконкурентна цел, не е необходимо да се разглеждат неговите последици за конкуренцията. Следователно само в хипотезата, при която не може да се приеме, че посоченото поведение има такава антиконкурентна цел, е необходимо, на второ място, да се пристъпи към разглеждане на тези последици (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 159 и цитираната съдебна практика).

126 Както следва от постоянната практика на Съда, макар понятието за антиконкурентна „цел“ да не представлява изключение по отношение понятието антиконкурентен „резултат“, то все пак трябва да се тълкува стриктно (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 161 и цитираната съдебна практика).

127 Следователно това понятие трябва да се разбира като отнасящо се само към някои видове съгласуване между предприятия, които увреждат в достатъчна степен конкуренцията, за да се приеме, че не е необходимо да се разглежда резултатът от тях. Всъщност определени форми на съгласуване между предприятията могат по самото си естество да се разглеждат като увреждащи доброто функциониране на нормалната конкуренция (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 162 и цитираната съдебна практика).

128 Това се отнася по-специално за някои видове хоризонтални споразумения, различни от картелите, например тези, които водят до изключване на конкурентни предприятия от пазара, или за някои видове решения на сдружения на предприятия (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 164 и цитираната съдебна практика).

129 Както следва от член 101, параграф 1, букви а) и в) ДФЕС, който споменава по-специално определянето на „покупни или продажни цени“ и разпределянето на „пазари или на доставчици“, такива картели, такива хоризонтални споразумения и решения на сдружения на предприятия могат да се отнасят не само до продаваните от съответните предприятия стоки или услуги, т.е. до предлагането, но и до ресурсите от всякакво естество, от които тези предприятия се нуждаят, за да реализират тези стоки или услуги, т.е. до търсенето. Така тайното споразумение на посочените предприятия може да се състои например в това да си разпределят доставчиците, да използват своята колективна пазарна мощ, за да определят цената, на която ще купуват вложените от тях материали, или още, както вече е посочил Съдът, в ограничаване или контрол на основния параметър на конкуренция, какъвто може да представлява в някои сектори или на някои пазари наемането на висококвалифицирани работници, като вече обучените играчи, що се отнася до отрасъла на професионалния футбол (вж. в този смисъл решение от 21 декември 2023 г., Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, т. 107, 109 и 110).

130 За да се прецени в даден случай дали определено споразумение, решение на сдружение на предприятия или съгласувана практика поради самото си естество имат достатъчна степен на вредност по отношение на конкуренцията, за да може да се счита, че имат за цел предотвратяването, ограничаването или нарушаването ѝ, е необходимо да се разгледа, първо, съдържанието на разглежданото споразумение, решение или практика, второ, икономическият и правният контекст, в който то се вписва, и трето, преследваните от него цели (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 165 и цитираната съдебна практика).

131 В това отношение, най-напред, що се отнася до икономическия и правния контекст, в който се вписва съответното поведение, следва да се вземе предвид естеството на засегнатите стоки или услуги, както и реалните условия, които характеризират структурата и функционирането на съответния или съответните сектори или пазари. За сметка на това изобщо не е необходимо да се разглеждат и на още по-силно основание да се доказват последиците от това поведение върху конкуренцията, независимо дали са действителни или потенциални и отрицателни или положителни (решения от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 166 и цитираната съдебна практика, и от 27 юни 2024 г., Комисия/Servier и др., C-176/19 P, EU:C:2024:549, т. 288 и 453).

132 По-нататък, що се отнася до преследваните с разглежданото поведение цели, следва да се определят обективните цели, които това поведение се стреми да постигне по отношение на конкуренцията. За сметка на това обстоятелството, че участващите предприятия са действали без никакво субективно намерение да предотвратят, ограничат или нарушат конкуренцията, а са преследвали някои законни цели, не са релевантни за целите на прилагането на член 101, параграф 1 от ДФЕС (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 167 и цитираната съдебна практика).

133 Най-накрая, отчитането на всички обстоятелства, посочени в предходните три точки от настоящото решение, трябва във всички случаи да покаже точните причини, поради които разглежданото поведение е в достатъчна степен вредно за конкуренцията, което да обоснове извода, че то има за цел предотвратяването, ограничаването или нарушаването ѝ (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 168 и цитираната съдебна практика).

134 В случая, на първо място, що се отнася до съдържанието на разглежданите в главното производство правила на ПСТФ, от точки 87—90 от настоящото решение става ясно, че тези различни правила, които се представят като неделимо цяло и следователно трябва да се разглеждат заедно, предвиждат най-напред, че всеки футболен играч, т.е. по-специално всеки нает в Съюза футболен играч, който прекратява обвързващия го с предишния му клуб трудов договор, независимо в кой момент по време на действието му, е длъжен, в случай че впоследствие ФИФА реши, че прекратяването е настъпило без основателна причина, да заплати на този предишен клуб обезщетение, чийто размер е изчислен, при липсата на договорни клаузи по този въпрос, като се вземат предвид съвкупност от критерии.

135 В това отношение трябва да се припомни, че както бе посочено в точка 106 от настоящото решение, досега първият от тези критерии, който се отнася до „действащото в съответната страна право“, все още е на практика една почти мъртва буква и че както следва от същата точка, вторият от посочените критерии, който се отнася до „особеностите на спорта“, е формулиран изключително общо и неточно, като може да се приложи дискреционно и следователно по непредвидим и трудно контролируем начин. Що се отнася до останалите критерии, на пръв поглед те позволяват да се определи изключително висок и възпиращ размер на обезщетенията, както е посочено в точка 107 от това решение. За разлика от това, член 4 от Закона от 24 февруари 1978 г. за трудовия договор на спортистите, получаващи възнаграждение (Moniteur belge, 9 март 1978 г., стр. 2606), посочен от BZ в писменото му становище, изглежда предвижда, освен ако запитващата юрисдикция установи друго, че в сходно положение, което обаче попада в приложното поле на белгийското вътрешно право, размерът на обезщетението съответства само на възнаграждението до изтичането на срока на прекратения трудов договор и следователно не се влияе от обстоятелства, които нямат нищо общо с произтичащото от този договор трудово правоотношение и са аналогични на посочените в същата точка.

136 По-нататък, всеки играч, срещу когото е предявен иск пред КРС за заплащане на въпросното обезщетение, с мотива че прекратяването на обвързващия го трудов договор е настъпило без основателна причина, автоматично се оказва лишен — само поради това обстоятелство и освен при изключителни обстоятелства, подлежащи на изключителна преценка от ФИФА — от възможността да получи СМТ, който при прехвърляне към нов клуб, установен в страна, различна от тази, в която е установен предишният му клуб, обуславя картотекирането му от този нов клуб и от националното футболно сдружение, в

което последният членува. Следователно в такава ситуация играчът е лишен от всякаква възможност да участва в организиран футбол, както следва от член 5, параграф 1 и член 9, параграф 1 от ПСТФ.

137 Най-накрая, всеки нов клуб, който наема такъв играч, само поради това обстоятелство, първо, ще бъде солидарно отговорен за заплащането на обезщетението, на което е бил или би могъл да бъде осъден този играч, второ, при условие че не се докаже противното, ще се счита, че е подтикнал посочения играч да прекрати трудовия договор с предишния си клуб, и трето, в случай че прекратяването на този договор е настъпило през защитения му период, ще бъде санкциониран — поради прилагането на тази презумпция и без да може да се отчетат конкретните за всеки отделен случай обстоятелства — със забрана да картотекира нови играчи на национално или международно равнище в продължение на два цели и последователни трансферни периода.

138 Както по същество отбелязва генералният адвокат в точки 52—55 от заключението си, съвместният прочит на разглежданите в главното производство правила на ПСТФ показва, от една страна, че те могат да ограничат общо и драстично конкуренцията, която без тях би могла да съществува между всеки професионален футболен клуб, установен в една държава членка, и всеки друг професионален футболен клуб, установен в друга държава членка, що се отнася до наемането на вече наети от определен клуб играчи, като се има предвид, че от статистическа гледна точка тези играчи представляват основната част от общия брой играчи, преминали или в процес на обучение, които в даден момент биха могли да бъдат наети трансгранично, макар във всеки момент да има и известен брой играчи, които вече не са обвързани с договори по една или друга причина. Както обаче бе посочено в точки 81 и 129 от настоящото решение, възможността за наемане на такива играчи е основен параметър на конкуренцията в сектора на професионалния футбол между клубове.

139 Всъщност, освен ако получи съгласието на предишния клуб в рамките на договорен трансфер, самият факт на наемането на такъв играч излага новия клуб на опасността да бъде солидарно отговорен за плащането на обезщетение с потенциално много голям размер. Освен това размерът на това обезщетение е в голяма степен непредвидим за новия клуб, като се има предвид естеството на критериите, по които то се изчислява. Също така, докато съществува спор между съответния играч и предишния му клуб относно предсрочното прекратяване на обвързващия ги трудов договор и следователно докато не бъде предоставен съответният СМТ, този играч не може нито да бъде картотекиран в новия клуб, нито да участва за него в състезанията под юрисдикцията на ФИФА, на членуващите в нея национални футболни сдружения или на признатите от нея континентални конфедерации като УЕФА. На последно място, към тези различни обстоятелства се добавя опасността на новия клуб да бъде наложена спортна санкция, в случай че наемането на играча се извършва през защитения период от договора, който го обвързва с бившия му клуб, и ако този нов клуб не успее да обори презумпцията за подтикване към прекратяването на договора. Както бе отбелязано по-горе, тази спортна санкция се състои в автоматична забрана на новия клуб да картотекира всеки друг нов играч в продължение на два цели и последователни трансферни периода. Посочената спортна санкция на практика не му позволява да пусне на терена по време на футболна среща всеки друг нов играч, който би могъл да иска да наеме, при което положение напълно се елиминира всякакъв реален практически интерес от такова наемане.

140 От друга страна, това общо и драстично ограничение на трансграничната конкуренция между клубовете чрез едностранно наемане на вече ангажирани играчи, т.е. на достъпа на клубовете до основната част от „ресурсите“, каквито са играчите, от географска гледна точка обхваща цялата територия на Съюза и има постоянен характер във времево отношение, тъй като, както следва и от член 13 от ПСТФ, обхваща целия срок на всеки от трудовите договори, които даден играч може да сключи последователно с клуб, а след това, в случай на договорен трансфер към друг клуб, с последния.

141 Като се имат предвид всички негови характеристики, посоченото ограничение на практика гарантира на всеки клуб, че той със сигурност или почти със сигурност ще запази собствените си играчи до изтичането на срока на договора или поредицата от договори, сключени с тях, или преди изтичането на този срок, докато не реши да се раздели с някой от тях чрез прекратяване на договора, прието от играча, или чрез договорен трансфер на играча в друг клуб срещу заплащане на обезщетение за трансфер на последния.

142 На второ място, що се отнася до икономическия и правния контекст, в който се вписват разглежданите в главното производство правила на ПСТФ, най-напред следва да се припомни, че предвид специфичното естество на „стоките“, какъвто представляват спортните състезания, от икономическа гледна точка, сдруженията, които отговарят за дадена спортна дисциплина, могат по принцип да приемат правила, свързани по-специално с организирането на състезания в тази дисциплина, безпроблемното им протичане и участието на спортистите в тях (решения от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 142, и от 21 декември 2023 г., Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, т. 103 и цитираната съдебна практика).

143 Що се отнася по-конкретно до футбола и икономическите дейности, до които води упражняването на този спорт, е оправдано сдружение като ФИФА да подчини организирането и провеждането на международните състезания на общи правила, предназначени да се гарантират еднородността и координацията на тези състезания в рамките на общ годишен или сезонен график, както и в по-широк план да се насърчи по подходящ и ефективен начин провеждането на спортни състезания, основани на равенство на възможностите и на заслугите. По-специално, за такова сдружение е оправдано да определя посредством такива общи правила условията, при които професионалните футболни клубове могат да съставят участващите в тези състезания отбори, както и условията, при които самите играчи могат да участват в тях. Накрая, оправдано е да се гарантира ефективното спазване на тези общи правила посредством правила, позволяващи налагането на санкции (вж. в този смисъл решения от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 144—146, и от 21 декември 2023 г., Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, т. 104).

144 В този контекст, след като годишното или сезонното провеждане на професионални футболни състезания между клубове в Съюза се основава на двубоите и постепенното елиминиране на участващите отбори и следователно главно на спортните качества, които могат да бъдат гарантирани само ако всички участващи отбори провеждат двубои при еднородни нормативни и технически условия, осигуряващи определено равенство на възможностите (вж. в този смисъл решения от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 143, и от 21 декември 2023 г., Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, т. 105), може да е оправдано сдружение като ФИФА да се стреми до известна степен да гарантира стабилността на персоналния състав на играчите,

които формират екипите на тези клубове през даден сезон, например като се забрани, както предвижда член 16 от ПСТФ, едностранното прекратяване на трудовите договори през сезона и дори през дадена година.

145 Особеностите на футбола и реалните условия на функциониране на пазара, какъвто от икономическа гледна точка представлява организирането и използването с търговска цел на професионални футболни състезания между клубове, обаче не могат да оправдаят общо, драстично и постоянно ограничение, дори предотвратяване, на територията на целия Съюз, на всяка възможност клубовете да се конкурират трансгранично, като едностранно наемат играчи, които вече са наети от клуб, установен в друга държава членка, или играчи, за които се твърди, че трудовият договор с такъв клуб е бил прекратен без основателна причина. Под прикритието, че предотвратяват агресивни практики по привличане, тези правила всъщност представляват споразумения за непривличане на играчи между клубове, които по същество водят до изкуственото разделяне на националните и местните пазари в полза на всички клубове. В това отношение е важно да се подчертае, че класическите механизми на договорното право, като правото клубът да получи обезщетение в случай на прекратяване на договор от негов играч, евентуално подтикнат от друг клуб, в нарушение на клаузите на този договор, са достатъчни, за да гарантират, от една страна, трайното присъствие на този играч в първия клуб в съответствие с посочените клаузи, и от друга страна, нормалното функциониране на пазарните правила между клубовете, които им позволяват да наемат посочения играч при изтичане на нормалната продължителност на договора или по-рано, ако бъде постигнато финансово споразумение между клубовете.

146 Определено такива правила, макар да се представят като целящи да предотвратят практики по привличане на играчи от страна на клубове с по-големи финансови възможности, могат да се приравнят на обща, абсолютна и постоянна забрана за едностранно наемане на вече наети играчи, наложена с решение на сдружение на предприятия на всички предприятия, каквито са професионалните футболни клубове, и на всички работници, каквито са тези играчи. По този начин те фиксират разделянето на тези ресурси между тези клубове, освен ако те не се договорят за трансфери помежду си. Поради това те представляват очевидно ограничение на конкуренцията, която би съществувала между тези клубове при липсата на такива правила, което води до разделяне на пазара в полза на всички тези клубове.

147 На трето и последно място, що се отнася до целта, която разглежданите в главното производство правила целят да постигнат по отношение на конкуренцията, от изложените по-горе съображения следва, че независимо от субективното намерение или легитимните цели, които са водели или са били преследвани от субекта, който е приел тези правила, последните трябва да се разглеждат като целящи да направят така, че с изключение на случаите на играчи, чийто трудов договор е бил прекратен поради основателна причина или по взаимно съгласие с предишния клуб, би било изключително трудно, с оглед на правните, финансовите и спортните рискове, за професионалните футболни клубове да се конкурират за достъпа до основни ресурси, каквито са вече наетите играчи, като наемат едностранно играч, нает от друг клуб, или играч, за когото се твърди, че договорът му е бил прекратен едностранно без основателна причина, като подобно наемане може да се осъществи само чрез договорен трансфер между предишния и новия клуб.

148 Така анализът на съдържанието на разглежданите в главното производство правила, на икономическия и правния контекст, в който те се вписват, и на обективните цели, които те целят да постигнат, показва, че тези правила поради самото си естество увреждат във висока степен конкуренцията, която би съществувала между професионалните футболни

клубове, ако те едностранно наемат вече наети играчи или играчи, за които се твърди, че трудовият им договор е бил прекратен без основателна причина, като по този начин се опитват да получат достъп до основните ресурси за успеха си, каквито са тези играчи от високо ниво. При тези обстоятелства трябва да се приеме, че тези правила имат за цел да ограничат или дори да предотвратят тази конкуренция, и то на цялата територия на Съюза. Следователно не е необходимо да се анализира техният резултат.

д) По възможността да се приеме, че някои конкретни действия не попадат в обхвата на член 101, параграф 1 ДФЕС

149 От постоянната практика на Съда следва, че не всяко споразумение между предприятия или решение на сдружение на предприятия, което ограничава свободата на действие на предприятията, страни по това споразумение, или обвързани от спазването на това решение, попада непременно в обхвата на забраната по член 101, параграф 1 ДФЕС. Всъщност анализът на икономическия и правния контекст, в който се вписват някои от тези споразумения и решения, може да доведе до констатацията, първо, че те са обосновани от преследването на една или повече законни цели от общ интерес, които сами по себе си нямат антиконкурентен характер, второ, че конкретните средства, които се използват за постигането на тези цели, са действително необходими за постигането им и трето, че дори да се окаже, че тези средства имат за присъщ резултат ограничаването или нарушаването, поне потенциално, на конкуренцията, този присъщ резултат не надхвърля необходимото, по-специално като премахва всякаква конкуренция (решения от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 183 и цитираната съдебна практика, и от 25 януари 2024 г., Em akaunt BG, C-438/22, EU:C:2024:71, т. 30).

150 Тази съдебна практика обаче не може да се прилага по отношение на поведение, което далеч не се изчерпва само с присъщия „резултат“ да ограничи, поне потенциално, конкуренцията, ограничавайки свободата на действие на някои предприятия, и има степен на вредност по отношение на тази конкуренция, която позволява да се приеме, че самата му цел е нейното предотвратяване, ограничаване или нарушаване (решения от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 186, и от 25 януари 2024 г., Em akaunt BG, C-438/22, EU:C:2024:71, т. 32). Всъщност степента, в която подобно поведение вреди на конкуренцията, и следователно пряката или непряка вреда, която то може да причини на ползвателите и междинните или крайните потребители в различните засегнати сектори или пазари, е твърде голяма, за да може то да се счита за оправдано и пропорционално.

151 Следователно, що се отнася до поведение, което има за цел предотвратяването, ограничаването или нарушаването на конкуренцията, единствено на основание член 101, параграф 3 ДФЕС и при условие че са спазени всички предвидени в тази разпоредба условия, това поведение може да бъде освободено от забраната по член 101, параграф 1 ДФЕС (решения от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 187, и от 25 януари 2024 г., Em akaunt BG, C-438/22, EU:C:2024:71, т. 33).

152 В случая, предвид съображенията, изложени в точки 134—148 от настоящото решение, следва да се приеме, че припомнената в точка 149 от настоящото решение съдебна практика не се прилага при наличието на правила като разглежданите в главното производство.

2. По член 101, параграф 3 ДФЕС

153 От самия текст на член 101, параграф 3 ДФЕС следва, че всяко споразумение, решение на сдружение на предприятия или съгласувани практики, което се е оказало противоречащо на разпоредбите на член 101, параграф 1 ДФЕС, независимо дали поради своята антиконкурентна цел или резултат, може да се ползва от освобождаване, ако отговаря на всички предвидени за тази цел условия, като следва да се отбележи, че тези условия са по-строги от посочените в точка 149 от настоящото решение (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 189 и цитираната съдебна практика).

154 Съгласно член 101, параграф 3 ДФЕС възможността да се ползва това освобождаване в даден случай е подчинена на четири кумулативни условия. Първо, трябва да се установи с достатъчна степен на вероятност, че разглежданото споразумение, решение на сдружение на предприятия или съгласувана практика трябва да позволява да се постигне повишаване на ефективността, като допринася за подобряване на производството или разпространението на съответните стоки или услуги или за развитието на техническия или икономическия прогрес. Второ, трябва да се установи в същата степен, че на потребителите се предоставя справедлив дял от получените в резултат на повишаването на ефективността ползи. Трето, разглежданото споразумение, решение или практика не трябва да налага на участващите предприятия ограничения, които не са абсолютно необходими за постигането на такова повишаване на ефективността. Четвърто, това споразумение, решение или практика не трябва да дава възможност на участващите предприятия да премахнат всяка ефективна конкуренция по отношение на значителна част от съответните стоки или услуги (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 190 и цитираната съдебна практика).

155 Неспазването на едно от тези четири кумулативни условия е достатъчно, за да се изключи възможността разглежданото поведение да се ползва от освобождаването, предвидено в член 101, параграф 3 ДФЕС (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 208).

156 В това отношение, що се отнася до третото условие, свързано с неизбежността или необходимостта от разглежданото поведение, то предполага да се прецени и сравни съответното въздействие на това поведение и действително възможните алтернативни мерки, за да се определи дали очакваното повишаване на ефективността на посоченото поведение може да бъде постигнато с мерки, които в по-малка степен ограничават конкуренцията. За сметка на това то не може да доведе до възможност за избор по целесъобразност между такова поведение и такива алтернативни мерки, ако последните не изглеждат по-малко ограничаващи конкуренцията (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 197).

157 За да определи дали това трето условие е изпълнено в случая, запитващата юрисдикция ще трябва да вземе предвид, от една страна, посоченото в точки 105—112 от настоящото решение обстоятелство, че за разглежданите в главното производство правила на ПСТФ е характерно съчетание от елементи, значителен брой от които имат дискреционен и/или непропорционален характер. Тя ще трябва да вземе предвид и обстоятелството, посочено в точки 138—140, 145 и 146 от настоящото решение, че тези правила предвиждат общо, драстично и постоянно ограничение на трансграничната конкуренция, която би съществувала между професионалните футболни клубове, ако последните наемат

едностранно играчи от високо ниво. Всъщност всяко от тези две обстоятелства, взето предвид самостоятелно, на пръв поглед изключва възможността тези правила да се считат за абсолютно необходими за повишаване на ефективността, ако се предположи, че те са доказани.

3. Заключение

158 С оглед на всички изложени по-горе съображения на преюдициалния въпрос, доколкото се отнася до тълкуването на член 101 ДФЕС, следва да се отговори, че този член трябва да се тълкува в смисъл, че правила, приети от частноправно сдружение, чиято цел е по-специално да регулира, организира и контролира футбола в световен мащаб, които предвиждат:

– първо, че професионален играч, който е страна по трудов договор и за когото се твърди, че е прекратил без основателна причина този договор, и новият клуб, който го е нает след това прекратяване, са солидарно отговорни за заплащането на обезщетение, което се дължи на предишния клуб, за който е работил играчът, и което трябва да се определи въз основа на критерии, които отчасти са неточно определени или дискреционни, отчасти нямат никаква обективна връзка със съответното трудово правоотношение и отчасти са непропорционални,

– второ, че когато професионалният играч е нает по време на защитен период по прекратения трудов договор, новият клуб понася спортна санкция, която се състои в забрана за картотекиране на нови играчи за определен период от време, освен ако докаже, че не е подтикнал този играч да прекрати този договор, и

– трето, че наличието на спор във връзка с това прекратяване на договора не позволява на националното футболно сдружение, в което членува предишният клуб, да издаде СМТ, необходим за картотекирането на играча в новия клуб, в резултат на което играчът не може да участва във футболни състезания за новия клуб,

представляват решение на сдружение на предприятия, което е забранено от параграф 1 от този член и което може да се ползва от освобождаване на основание параграф 3 от посочения член само ако се приведат убедителни доводи и доказателства, че са изпълнени всички необходими условия за тази цел.

По съдебните разноски

159 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

1) Член 45 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска правила, приети от частноправно сдружение, чиято цел е по-специално да регулира, организира и контролира футбола в световен мащаб, които предвиждат:

– **първо, че професионален играч, който е страна по трудов договор и за когото се твърди, че е прекратил без основателна причина този договор, и новият клуб, който го е наел след това прекратяване, са солидарно отговорни за заплащането на обезщетение, което се дължи на предишния клуб, за който е работил играчът, и което трябва да се определи въз основа на критерии, които отчасти са неточно определени или дискреционни, отчасти нямат никаква обективна връзка със съответното трудово правоотношение и отчасти са непропорционални,**

– **второ, че когато професионалният играч е нает по време на защитен период по прекратения трудов договор, новият клуб понася спортна санкция, която се състои в забрана за картотекиране на нови играчи за определен период от време, освен ако докаже, че не е подтикнал този играч да прекрати този договор, и**

– **трето, че наличието на спор във връзка с това прекратяване на договора не позволява на националното футболно сдружение, в което членува предишният клуб, да издаде сертификата за международен трансфер, необходим за картотекирането на играча в новия клуб, в резултат на което играчът не може да участва във футболни състезания за новия клуб,**

освен ако не се установи, че тези правила, както се тълкуват и прилагат на територията на Съюза, не надхвърлят необходимото за постигането на целта да се осигури редовността на футболните състезания между клубове, като се запази определена степен на стабилност в персоналния състав на професионалните футболни клубове.

2) **Член 101 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че такива правила представляват решение на сдружение на предприятия, което е забранено от параграф 1 от този член и което може да се ползва от освобождаване на основание параграф 3 от посочения член само ако се приведат убедителни доводи и доказателства, че са изпълнени всички необходими условия за тази цел.**

Подписи